

Az ismeretkör: Pszichológia

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

- 1.) Általános és fejlődéslelektan 1.
- 2.) **Általános és fejlődéslelektan 2.**
- 3.) Pedagógiai szociálpszichológia
- 4.) Pszichiátria
- 5.) Pszichológiai önismeret- és szakmaikészség-fejlesztés

Tantárgy neve: Általános és fejlődéslelektan 2. SZP szak Neptunkód: RTALTANB007, RTALTALB007	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 75% elmélet-25% gyakorlat	
A tanóra típusa: elmélet és gyakorlat, óraszám: 2ea+1gy az adott félévben 45 óra, levelezőn 15 óra. Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: problematizálás, vita, szemléltetés, kísérlet	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretek ellenőrzésében alkalmazandó további módok: Rezümé készítése az ajánlott szakirodalmi listáról választott két művet feldolgozva..	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Általános és fejlődéslelektan 1.	
Tantárgyleírás: Az Általános- és fejlődéslelektan 2. kurzus célja, hogy a hallgatók pszichológiai ismeretei tovább mélyüljenek, miközben a fejlődés életen át tartó folyamataira fókuszálunk. A hallgató megismeri az életkori szakaszok pszichológiai jellemzőit, a korai életkor történéseinek fontosságát, ehhez kapcsolódva az anya - gyerek kapcsolat és a családi közeg jellemzőit. A kurzus kiemelten foglalkozik a 3 - 6 és a 6 - 10 éves életkor pszichológiai jellemzőivel. Tárgyalja a szülő, a pedagógus és más szakemberek részvételét a nevelésben, a nevelői attitűdök személyiségformáló hatását. A kurzus főbb témakörei: <ul style="list-style-type: none">• A fejlődéslelektan szemlélete, a fejlődés motorjai – fejlődés, érés, öröklődés és környezet. A fejlődéslelektan főbb vizsgálati módszerei.• Az életkori jellemzők leírása: az életen át tartó fejlődés modellje Eriksonnál, valamint Piaget és a pszichoanalitikusok szerint.• A prenatális, az újszülött- és csecsemőkor:<ul style="list-style-type: none">• A méhen belüli élet és a perinatális időszak. Mit tud a baba és a kisgyerek?• Tudatállapotok, mozgásfejlődés, észlelés fejlődése, a nyelvelsajátítás folyamata.• A kötődés formái és jelentősége.• A korai környezeti hatások meghatározó szerepe a személyiségfejlődésben a legújabb kutatások fényében.• Az óvodáskor	

- A szobatisztaság kérdése
- Az óvodás gyermek gondolkodásának sajátosságai, mozgásfejlődése, ábrázoló tevékenységének fejlődése
- Az óvodás érzelmi fejlődése, társas kapcsolatainak alakulása
- A játék jelentősége az óvodás életében. Milyen a jó óvoda?
- Az iskolaérettség kritériumai.
- A kisiskoláskor
 - A latencia-kor sajátosságai, a kisiskolás korú gyermek viszonya a tanuláshoz, teljesítményhez, sikerkereső és kudarckerülő magatartásformák, kognitív stílusok
 - Motiváció kisiskoláskorban
- Serdülőkor és fiatal felnőttkor
 - A serdülőkor testi, lelki változásai, a „normál” és a „problémás” serdülőkorkrízisei (identitáskrízis, autoritáskrízis, függőségek)
 - A fiatal felnőttkor feladatai
 - Stressz és megküzdés serdülőkorban és fiatal felnőttkorban
- A szocializáció formái, színterei: a család és az iskola.
- A szülő, a pedagógus és a gyermek személyisége a nevelésben, a nevelői attitűdök. Konfliktushelyzetek a nevelés folyamatában.
- Az átlagtól eltérő fejlődés neveléslélektani kérdései, prevenció, korrekció, kompenzáció.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom

1. Cole, M., Cole, S. (2006): *Fejldéslélektan*. Budapest, Osiris Kiadó. ISBN 9789633894736 – egyes fejezetek.
 2. N. Kollár Katalin - Szabó Éva (szerk.) (2004). *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 9789633896723 – egyes fejezetek.
 3. Blythe, S. G. (2009): *A kiegyensúlyozott gyermek. Mozgás és tanulás a korai életévekben*. Medicina Kiadó, Budapest. ISBN 9789632262581
 4. Gopnik, A., Meltzoff, A. N., Kuhl, P. K. (2010): *Bölcsék a bölcsőben. Hogyan gondolkodnak a kisbabák?* Typtex Kiadó, Budapest. ISBN 9789632791487
- Ranschburg, J. (2010): *A mélységből kiáltok. Depresszió, öngyilkosság és kábítószer serdülőkorban*. Saxum Kiadó, Budapest. ISBN 9789632480893

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges pszichológiai ismeretrendszerek alapjait.
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.

b) képességei

- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.

c) attitűdje

- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
- Felelősséget vállal az egyénnel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.

Tantárgy felelőse: Dr. Gombás Judit főiskolai docens PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Tóth József, Hollósi Mária Cecília